

# Felvidéki Híradó.

VEGYESTARTALMÚ HETILAP.

A Magyarországi Kárpát-Egyesület Herczeg Szász Coburg-Gothai Fülöp Ö királyi fensége védnöksége alatt álló Szittnya Osztyálanok közlönye.

**Előfizetés ára:**  
 Egész évre . . . 3 krt -- kr.  
 Fél évre . . . 1 . 50 .  
 Negyed évre . . . 80 .

**VÖRÖS FERENCZ és NAGY ISTVÁN.**  
 A lap ezemléli részét illető közleményeket kérjük Tur.-Szt.-Mártonba küldeni:  
 Megjelenik minden **vasárnap.**

**Hivatalos hirdetések díja:**  
 100 szögig 2 frt., ezentúl minden megkezdett száz szónál 50 krral több.

## A felvidéki magyar közművelődési egyesület és a gyűjtő perselyek létesítése.

Húsz éve mult, hogy a nemzet kibékülve királyával, visszanyerte alkotmányos jogait. A béke anyuala olajággal kezében hirdeté a szent ígét: legyen béke! . . . S a béke védszárnya alatt halad tovább a nemzet, halad önértettel s a jövőbe vetett erős bizalommal. E haladás sok téren észlelhető, de sehol sem oly szembetűnő, mint a nemzeti szellemet tekintve. A nemzet történetében páratlanul áll a két évtized a magyar szellem terjedését illetően. Ama tapintatos eljárás, a szelid eszközök, melyekkel a terjesztés eszközöltetik, nincs minden hatás nélkül az egyes nemzetiségekre s az igaztónak törekvései hajótörést szenvednek a magyar szellem vívmányain.

Ezen meggyökeresedését a magyar szellemnek tovább bizonyítani talán fölösleges, a ki a felvidéket tiz, tizenöt év előtt ismerte s ismeri jelenleg, az meg fog győződni ama bámulatos haladásról, mely a lefolyt két évtized alatt tapasztalható. Hogy e tekintetben sokat tesznek az egyes körök, egyletek, az tagadhatatlan. Ilyen — a magyar szellemet terjesztő — egyesülettel dícselkedhetik a felvidéki is s ez: a felvidéki magyar közművelődési egyesület.

A felvidék magyarsága hazafüi

kötelességet teljesít, ha ily egyesületet kellően, töle telhetőleg pártfogó s úgy anyagilag, mint szellemileg hozzá járul felvirágoztatásához. Hogy az egyesület e támogatásban kellőleg részeshülhessen, célszerű lenne a gyűjtő-perselyek fölléltása, mi által elérnének az, hogy még azok is, a kik részint a lépten-nyomon mutakozó kiadások, — részint szük anyagi helyzetük miatt legjobb akaratuk mellett is képtelenek áldozatot hozni: fillérek által hozzájárulhatnának a tüke gyarapításához. E fillérekből forintok, a forintokból itölve tetemes összeg létesülne a nélkül, hogy a felvidéki magyar közönség megerőtletését okozná. Mennyit hozna be az ilyen gyűjtés pl. népesebb összejövetelek, mulatságok stb. alkalmazásával s mennyire dícséretreméltó dolog lenne az, ha valaki ily kinkatkozó alkalommal kezébe véve egy gyűjtő perselyt, végig járná az ösz-szegyűlték csoportját s vajjon ki ne tenné azt szívesen, ha egy — a magyar kultúrát terjesztő egyesületnek felvirágoztatásáról van szó? S vajjon akadna-e a magyar érzelmük közül valaki, ki ilyenkor egy fölösleges rész-pénzt, egy tiz- vagy huszkrájczarost nem találna tárczájában? . . . És e fillérek a haza oltárára adatnának! Péter-fillérek volnának ezek, arra hitvatnák, hogy egy magyar szellemet terjesztő egyesületnek vagyónát növevszék!

Csekélynek látszó dolog ez s mégis mily üdvös volna ennek létesítése a felvidéki közművelődési egyesületre nézve. Rajtuk áll, hogy gyarapítsuk azt, mi megvan alkotva. Csak így virágozhat a haza; mert: „Hass, alkoss, gyarapíts s a haza fényre derül!”

T. P.

## A pénz története.

Irta: Szilágyi Aladár  
(Folytatás)

Előázsia pénzrendszerére vonatkozólag pedig az első nyomokat Herodotus műveiben találjuk. Ely a lydiaiak tartja az elsőnek, kik általában kereskedést űztek és aranyból ezüstből pénz vettek, még pedig a babylon-perzsaí pénzrendszer szerint egy ezüst és egy arany talentom, mely Herodotus szerint 70 minára tartozott fel. Ugyancsak Herodotus szerint Dariusnak, a persák királyának a 20 adófizető provincia 14560 talentomot fizetett, mely összeget Hultsch az ő jeles kutatásaiban a mai fémérték alapján 34,000000 forintra becsüli. Ugyancsak Darius vette a róla nevezett arany »stater Dareikos-t«, vagy röviden »Dareikos-t« és az ezüst »Dareikos-t« vagy más néven »siglos-t« is. Hultsch számításai szerint ezen arany dareikos mai értéke 11 frt 34 krt, az ezüst, dareikos vagy siglos-é pedig 48 krt tesz.

Ugyanezt a pénzt használták eleinte a görögök is; a görög talentom fel volt osztva 60 minára, a mina pedig 100 drachmára. Ezen drachma mai értéke 39 kr. volna. Ez utóbbi elnevezés még a mai görög pénznel is megmaradt, mely azonban a franknak felel meg. Ezen görög pénz idegen népeknel is nagy kedveltségnek örvendett,

mert teljesen tiszta féméből veretett. A spartai vaspénz, melyet Lykurgus a fényezés megtagatása végett veretett, természetesen csak a belforgalomban szerepelt. A külforgalomban Spartának is csak ezüst és arany pénzekkel kellett fizetnie.

A mi a rómaiakat illeti, ezeknél is, éppoly, mint a többi népeknel, eleinte a barom volt az értékmérő, a mit náluk különösen az is bizonyít, hogy az ő szavuk a pénz számára »pecunia« is tulajdonképp a »pecus« szóból képezetett, mely pedig azt jeleni: barom. Sőt a rómaiak még akkor is csak a baromot használták pénzü, mikor már az Alsó-Italia keleti partjain keletkezett görög gyarmatokban azt pénz volt forgalomban, mert a latinok eleinte igen szegény nép voltak, és csak szerencsés hódító háborúk után gazdagodott meg annyira, hogy szintén fém pénz készítéséhez foghasson; de ekkor is először csak a legelősebb fémeket használták és ezíra, t. i. a rezet, melyet önnal és ölömmal ötvényeztek, Ezen rész-pénz eleinte alakatlan, vagy legfeljebb rúd-alaku kimért darabokból állott. Ezen rész-pénz az az akkori súlyegység, melyben ő maga is veretett, az »as«-töl kaptá elnevezését; egy ily »as« mai értéke 24 kr.

Később aztán 270 körül Kr. e. a rómaiak is áttértek az ezüst valutára; első ezüst pénzüket mivel 10 asnak felelt meg, a latin »denis« — tizes szótól »denar«-nak neveztek, mely elnevezésnek is még több mai pénznel megvan a nyoma; így pl. szerb »dinár«-nál mely annyit ér, mint egy frank. Egy ily denar mai értéke 35 kr. Csak Augustus császár kezdett aztán aranypénzt is veretni, melyet »aureus«-nak t. i. aranyból valónak neveztek. Egy font aranyból 1000 denárt vettek. Ő volt az első, ki saját képét verette az érmekre.

A császárok korában azonban, vala-

## TÁRCZA.

### Vallomások.

Novella.

Irta: Kun Barna

### II. Alice Irénnek.

V . . . on, 188 . .

(Vége)

### Édes Drágám!

Megigértém ugyan neked' hogy igen sürrün, igen szorgalmasan felkereslek levelemmel; de te bizonyára jobban ismerd, sem hogy meg ne bocsátanal, hogy olyant ígertem, aminek a megtartása nekem borzasztó egy feladat.

Mindig törtúra, ha levelet kell írnom. De e két hó alatt, mióta töletek eljöttem, szakszorosan éreztem, hogy sürrnyü ostobácska vagyok arra, hogy neked okos levelet írjak; olyant ami megvizasztaljon.

Aztán egy kissé bántott is a lelkiismeretem. Megmondom neked igazán.

Tudod, nem voltam képes elhitetni magammal, hogy egy keveset ne kaczerkodtam volna Zircezyvel. Nem akartam, igazán nem akartam; de tudom, hogy kaczer voltam vele szemben.

És ez a gondolat annyira bántott — elhiszed édes? — hogy bár többször akartam, nem voltam képes beszélgetni veled.

Hanem ma tudok beszélgetni, ma van mit elbeszélnem.

Azokban nem akarom a végén kezdeni a dolgot; hádd mondják el mindent előlrül. Ha roppant tehetséget érzek az iráshoz.

Tehát kezdem ott, mikor töletek elhözött papam.

Tudod, hogy a te kedves, öreg, zsörtölődő Sárild szentül megfogadtattá velem, hogy itthon is épen olyan rendes leszek, mint nálátok voltam.

Nos, hidd el Drágám, hogy meg volt bennem a szent elhatározás ígértelem megtartani; akkor sürrnyen belattam, hogy a nálatok megtanult rend nélkül nem létezhetik valáram való leány.

Két, három napig ment is valahogyan a dolog; Gusztó néni, papám nővére — tudod, aki kiskorom óta gonoz, — nem tudott hova lenni a nagy amulástól s én annál buzgóbban szorgalmaskodtam, minél többször emlímonda, hogy

— Hallod te kis rosszassag, te nagyon előnyösen változtál meg e néhány hét alatt. — No bizony! — feleltem neki — hiszen csak tudom, mi illik ilyen felnött nagy leányhoz édes Gusztó néni.

Nagyon tetszettem magamnak ebben az új szerepemben.

Hanem gazdasszonyunk, aki nem olyan öreg ugyan, mint a ti Sárítok, hanem azért kész sá-kánykigó, ha valaki az ő dolgába avatkozik, — ő sehogysem volt megelégedve az én viselt dolgaimmal.

Ha a konyhába lementem, megtudni, mit főzet Gusztó néni, nem győztem hallgatni a sok kérdést, melyre soha nem várta be a feleletet:

— Minek jön ide aggatni? Nem elég nekem ezt a sok lomha cseleddet kerulgetnem? Nem lenne szives elszálni az útból? Vagy ki, vagy be! (t. i. a zobába)

Ha meg egy főző kanálhoz hozzá nyultam, hogy valamelyik ételt megkeverjem, megkóstoljam, akkor meg kivalképen nekem rohant.

— Ni-ni! Tan bizony azt hiszi, hogy jól áll a kezébe? Abba a finom kis kezébe? Nem klavir ám az. Nem tudós könyv ám az.

Ha rá találtam felelni, hogy meg vagyok állítasa szent igazságaról győződve, még jobban elfutotta a pulykaméreg.

— Disputálni jött ide ugy-e? Engem beszantani jött ugy-e? Oh, én ezt ki nem állom. Tessék, itt van a főzőkanal; tessék, kezdise a kisasszony, ha jobban tudja mint én.

Persze, hogy melekütem s másnap csak távolról mertem a konyha fele nézni.

Megtettem, hogy minden reggel korán fölkeltem, hogy mint egy igazán házias kis leány, segítsek neki a tej felözésében. No, ezzel jártam csak meg.

Képzeld, rám fogta, hogy felit meg-torkoskodom a tejfölnek mint valami kis ezicza.

Még azt azonban csak eltűrtem, hogy torkos eziczának nevezett; de mikor egy-

szet azzal vádolt, hogy én egy nyughatatlan, inceselkedő posztó vagyok, — no fidesem, már ekkor vége szakadt az én türelmemnek is.

— En? Posztó?

S ha jól emlékszem, halalos párbajra hívtam 'ki e sértésért.

Hanem ezzel is megjártam, mert papám és Gusztó néni kikaczagták sürrnyü felindulomat.

Belátod ugy-e Drágám, hogy ilyen körülmények között meguntam az örökös hadi lábom állást — s örökre lemondtam arról, hogy valaha hozzád hasonló rendes, házias, higgadt leány lehessék.

Azóta úgy élek épen, mint azelőtt. Játsszom, ha van kivel; járok-kelek összevissza nagy kertünkben s cselekszem természet boldogságot napoként — s kivalképen gazdasszonyunkat szeretem beszantgatni.

Legujabban felfedeztem, hogy a mindenes fele amolyan ábrándos, mé'a pillantásokat vegetet — s mióta a felfedezésemet nyilvánosságra hoztam, azóta kerül meszszirol.

Talán még akkor is megtartana a békeszünetet, ha birodalma határain át tenémbet látom.

De ezt már nem mértem megkísérteni! Természetesen találd ugy-e, hogy ha már egyszer megkísérlettem a rendes munkalkodást, keresve keresem, amivel lelkemet foglalkoztassam.

mint a politikában, úgy a pénzügyben is nagy hanyatlás állott be. Már ekkor kezdtek azon eljárásokat alkalmazni, melyek később a középkorban is, különösen Németországban, majdnem a mai napokig az egyes pénzerő urak utánzóttak, hogy t. i. pénzvarukból az érmeket tiszta fém tartalmának folytonos csökkentésére és így rontásáig általiparkodtak kibontakozni. Az érme tiszta fém tartalmát akkor fokozták annyira súlyértékig, hogy a Kr. utáni 3-dik században az ezüst pénzben már több volt a réz, mint az ezüst. Ennek folytán a lakosság végre vonakodott az érmeiket névértékükben elfogadni, a kereskedők pedig kénytelenek voltak az érme helyett fizetéseiknél ismét egyszerű ezüst — és arany rudakat használni, melyeket minden egyes alkalomnál külön kiértékeltek.

Ekkor végre Constantinus császár e tarthatatlan állapotoknak az által vetett véget, hogy egészen új pénzügyi rendszert hozott be, mely még a népvándorlás is túlélt, sőt a frank birodalomban is főlvetített és a bizantínusi korig tartotta fenn magát. Ezen hosszú fennmaradását azon rendkívüli soliditásának köszönhette, melylyel verésénél eljárta. Ezen aranyból vert pénz épen azért maga Constantinus is »solidus«-nak nevezte el, melyből 72 darab ment egy font finom aranyra. Egy ily solidusnak mai értéke 6 frt 35 kr. E névből származott különben a régi olasz pénz »solido« neve, mely helyet azooban ma a franknak megfelelő lira van használatban, és a régi francia sous is. Ugyan-e pénzügyi rendszert vettek át később a régi germánok is a frank birodalom korában, csak hogy ők a római solidust a rajta levő paizsról »Schilling«-nek nevezték, melyből később »Schilling« lett, mely elnevezést az angolok tudvaleg még most is használnak. Ugyanúgy származott a francia »écú« elnevezés is, mely tulajdonképen szintén paizst jelent.

A frank birodalom ezen pénzügyi rendszerében azonban Nagy Karoly követői időjében a birodalom sorsát osztotta; nincs is szembe tünőbb más példája annak, mily szoros összefüggésben áll a pénzügyi rendszer az általános nemzetgazdaság, a művelődés és politikai helyzet fejlődésével, mint épen a nagy karolingi birodalom tönkre menése. Mert a királyi hatalom gyengülésével, a birodalom szétszakadozásával a pénzügyi rendszer romlása is lépést tartott. Ennek első oka az volt, hogy a frank királyok egyes városoknak, sőt kolostoroknak is különösképp vagy bizonyos viszonyszolgálatok fejében pénzverési jogot adtak; később azonban olyanok is vertek pénzt, kik erre nem is kaptak jogot, úgy, hogy már a 10-dik században ezer meg ezer pénzörv, minden faját és minden körét, minden kolostor, minden főúr saját vé-

veretett; s bár mindezek megtartották a régi frank birodalmi valutát, mégis már akkor kezdtek sokan a Constantinus előtti idők eljárását utánzni, amennyiben a pénz mindig rosszabb és rosszabb fém tartalmában verték; beállt a hamis pénzverés és ezzel együtt az a híres középkori pénzavarás is, minek folytán akkor már egyetlen egy az egész birodalomban érvényes pénz sem volt, és a kereskedőknek ismét vissza kellett térniök a rúd pénz használatához.

(Folyt. köv.)

## A körműzbányai magyar színeszet érdekében.

A körműzbányai magyar egyesület által kiadott s dr. Versényi György egyf. titkár tollából kikerült kis füzetet kaptunk, mely valóban érdekes módozatokat tartalmaz arra nézve, miként lehetne a felvidéken egy jó magyar szántársulat sorsát évről-évre biztosítani? A füzet voltaképen a körműzbányai magyar színelőadások biztosítása céljából adattatott ki; de azon módozatokkal, melyek e célra ott alkalmasnak látszanak, a Felvidék összes nagyobb városaihoz biztosítható volna a magyar színeszet ügye. Szerző mindenek előtt kimutajta, hogy 11 év óta szerzett pontos adatai szerint az ott működő szántársulat egyes tagjai — a legjobb esetben — 563 krajczár napi jövedelem jutott; bár a leginkább tisztviselőkből álló pártoló közönség épen nem lehet valószínű azzal, mintha közönyös lenne a magyar színeszet iránt. Természetesen ilyen bevétel mellett tisztességes szántársulat meg nem élhet. Hogy a tisztességes megélhetést nyújtó bevételek biztosításának, a következő módozatot ajánlja:

Mondja ki az egyesület, melynek alapszabályilag bevallott célja a magyar színeszet pártolása is, hogy egy külön pénztárnok gondjára bizza egy külön pénztárt alapít. Minden tag, a k i e r r e h a j l a n d ó, havonként beteszen egy bizonyos összeget; 12 előadásra egy korszék bérlet ára 6 frt, zártkörű 4 frt 80 kr. földszinti állóhelye 3 frt 60 kr. A ki tehát azt akarja, hogy esztendőre legyen 12 előadásra egy bérletjegy korszékre, zártkörűre vagy földszinti állóhelyre, fizet havonként 50, 40 vagy 30 kr. e pénztárra. Joga van valakinek több bérletjegyre is befizetni a fentebbi mód szerint; de lehet féljegyre is, mikor két, féljegyvel bíró egyén változatva látogatná a pártalán és páros számú bérleti előadásokat. Ha a bérletösszeg legalább 300 frtot teszen, majd lehet jórávaló kis társaságot találni.

Ha pedig valaki a városból időközben eltávoznék, a befizetett összeget visszaz-

kapja. Visszafizetésre semmi más esetben igényt nem tarthat. Ha a befizetéseket félbe szakítja s a befizetett összeg nem tesz ki egy félbérletet, belépti jegyet kap az illeto összeg erejéig tetszés szerint választandó előadásra, tetszés szerint választandó helyre. Ilyen módozat egy év alatt közműnd, nagyobb megterhelhetőség nélkül bárk szert tehet egy bérletre s egyúttal a szántársulat tisztessé megélhetése is biztosítható van.

Valószínű, hogy párhuzamos eszelekvésre a Felvidék nagyobb városait fel fogja szólítani Kőrműz város. Nagyon tövös volna, ha nálunk Mártonban a magyar olvasó ezylet és tanácskörös venné kezébe az ilyen módú szervekedés intézését. Meg valószínű győződve, hogy ilyen módozat nálunk is biztosítani lehetne évenként 10-12 előadásra egy magyar szántársulat létezését.

## HIREINK.

Idősb Zichy Edmund gróf, árvali uradalmi főkörmányzó negyedszázados jubileuma.

Árvamegye székvárosában: Alsó-Kubínban és az árvali uradalom törzsfélszékben: Árvavárban augusztusi hó első három napján szép és megható ünnepségek folytak le. Idősb Zichy Edmund gróf, az árvali uradalom teljhatalmú főkörmányzója e nemű sikerűs működésének 25 éves jubileumát ülte meg Árvamegye fényesen és szokatlan lelkesedéssel.

Az árvali közbirtokossági uradalomnak bethenfalvi Thurzó György nádor vetette meg alapját. Végrendeletben úgy intézkedett, hogy a fiutókok kihaltával az örökösödés a leányágot illesse, de ezen ágnál is a fiutódkora megállapított elsőszülöttség rendét kívánta megtartatni oly módon, hogy Árva vára s a hozzátartozó birtokok igazgatása a legidősb leányt illesse fenféllel együtt, a többi leány pedig csak az osztatlanul kezelt javak aránylagos jövedelmében részesüljön. A hatalmas nemzetségfiagon korán kihalt; így a leányág jutott az örökséghez s tagjai ma is élvezik azt. Az első uradalmi főkörmányzó 1626. július 5-én választották meg a trencsénegyeie litvaii várbán. Illyéhszágy Gaspár szemlélyben. Most a XII főkörmányzó vezeti az ügyeket. 1862. évi november 15-én választották meg a jelenlegi főkörmányzó vásonykozi Zichy Edmund grófot, kinek 25 évi főkörmányzó működése valóban áldásos volt az uradalomra. De a nemesség áldozatkészségét és jó szívének számtalan névzetett nem csak az uradalom élvezte, hanem az egyház, az iskola s a megye azon 81 községe is, melyek az uradalommal birtoklási viszonyban voltak. Mint számtalan

r. k. plébánia kegyura mindenha kiváló gondot fordított az egyházi és iskolai ügyek fejlesztésére. Templomokat emellett iskolákat épített s azokat dúsán felszerelte. Mint uradalmi főkörmányzó az említett 81 községgel a leghumánusabban bánt el az úrbéri egyeztetések megkövetésénél, melyek által e községek igen sokat nyertek. A közbirtokosság és a kultúra terén kifejtett áldozatkészsége közmondásos a megyében. Nem csoda, hogy főkörmányzósága 25 évét örömmel ragadta meg a megye közönsége nagybecsüléséggel tolmácsolására.

Az ünnepségek 3 napon át tartottak. Augusztus 1-én érkezett meg a jubiláló gróf Póstyéből uradalmi titkárja; Jánai kíséretében. A főkörmányzóval jött fia, Zichy Jenő gróf, a felső-árvali képviselő és Kralóvában 40 tagú küldöttség élén a megye nevében Szemesényi György kir. tanácsos és alispán, a választó kerület nevében pedig Kubinyi Árpád és kir. kamarás és orsz. képviselő üdvözölték. Zichy Edmund gróf, ki meghatagatott fejébe ki köszönetét a szívélyes fogadtatásért, igérve, hogy a megye javára ezúttal is meg fog tenni minden lehetőt. Erre megindult a fogatok hosszú sora: A községekben diadalok után átmentük. Minden dísz kapunál ünnepi beszédet tartak a gróft és virágoszokkal elhalmoztak. Kis-Bisztereczen az ünneplést gróf Szemesényi Dávid főispánnal tisztelték. Alsó-Kubínba érve a jubiláló főkörmányzó Császka György szépei püspökkel tett látogatást. A püspök azért jött Alsó-Kubínba, hogy az ünneplést gróf mint uradalmi főkörmányzó által remek gothikus stílyben restaurált templomát feltegye. A püspök kiváló szívélyességgel fogadta a kegyura s bemutatja neki dr. Richnovszky Pál kanonkot, a szépei káptalan derek képviselőjét az ünnepeleyn. Kiemelte, hogy egyházmegyéjének káptalana e külön képviseltes által is dokumentálni akarta a nemesség iránnyában elért nagybecsülését. A társalgás további folyamában Császka püspök megemlítette az öt üdvözölő alispán előtt, hogy minden alkalommal szíves-örömmel jó árvamegyei hívei közt; különösen készséges örömmel érkezett meg most, hogy a nemesség ünnepeletésében személyesen részt vegyen, hogy a kegyúr áldozatkészségéből épült díszes templomát feltegye. Ezután a főpap a saját s az alsó-kubini egyház hívek köszönetét tolmácsolta a templom restaurálásért. Erre Zichy Jenő grófot, Kubinyi Árpád kamarást és a társalgás többi elbökkelőt mutattak be a püspöknek, ki szeretetteljő nyajasszággal társalgott velök. A püspökkel tett tisztelgés után Árvaváraljára kísérté a küldöttség Zichy Edmund grófot. A határnál s Árvaváraljára előtt remekül díszített és dúsán felbőgözött s a Zichyek családi címerével ellátott diadalkapu állott. A második kettős feliratot viselt, melynek betűi virágokból voltak. Kivül az uradalom alapító Thurzó György nádor jelmondata volt olvasható: »Vive, ut vivas!« Alatta ez állott: »Floreat in terris semper Thorsonia proles.« A belső oldalon e felirat díszlett: »Viszontlátásra!« E diadalkapunál fogadta kegyes urat az uradalmi titkár teljes díszben. Árvaváraljára érve, tündéri látomány részesei voltunk. A hazákat nemzeti s Thurzó (sárga-veres) és Zichy családok (fehé-kék) zászlói, virágok és szőnyegek díszítették. Két sorban uradalmi jó örövé és csosz állott sorfalat. A Lászkai bércefonton épült vir minden ablakából és lövőrésekből lobogtak lenget az esti szellő. Majd ki-gyulladtak az ősi várbán a gyertyák erei. A környező hegyek oldalában pártortúzek lobogtak. Az est néma csendében kísérté a küldöttség úri fényes lakásába az uradalmi főkörmányzó, ki megköszönte a kitüntető barátságot, búcsút vev kiszórvát, aztán kilép az erkélyre, mely szemben van a tündéri fényben áradó ősi várral. Fel-feltekint a bércefontok lövő csali és nemzeti lobogóra. Mellette áll fia, Zichy Jenő gróf, e minden ízében magyar fiatalúr. Apa és fia lelki szemökkel visszatekintenek a századok eseményeire, és biztosan hiszem, hogy szívük nagyot dobban a magyar nemzet dicső múltjára s a haza jövő boldogságáért.

Augusztus 2-án ment végbe az alsó-kubini r. k. templom felszentelése, melyet fényes gédiektelt Császka György püspök végzett. 11 órakor ünnepélyes isteni tiszte-

S talál el, miféle foglalkozást fedeztem fel, mióta litthon vagyok?

Nem hiszed, ha megmondom is. Tudod-e, hogy sokat, nagyon sokat ábrándozom?

Igen édes Irénem, én ábrándozom. Ábrándozásaim közben nagyon sokat foglalkozom veletek kedvesem, s annyiszor el fog a keserűség, ha arra gondolok, hogy velem is úgy bánhat valaki, mint veled Zircy.

Hidd el nekem Irén, hogy ha voltam is kaczer Zircyvel szemben, bár nem tudom bizonyosan, hogy voltam-e? — neki akkor sem lett volna szabad tőled elfordulnia.

Ha igazán szeretted, nem volt szabad tőled elfordulnia. És én ábrándozásaim közben mindig szerettem elhittetni magammal, hogy még visszatért hozzád.

De nem csupán e miatt lett kedvenc foglalkozásom az ábrándozás Hanem azért is, mert e közben tudtam meg, hogy amit eddig csak játéknak véltém, az komoly valóság.

Igen Irénkém, olyan édes, olyan szép álmokat álmodom én is át napoként, mint amilyenből te nem rég ebredtél fel.

Elhazud-e rólam, hogy szeretek. Lelkem végtelen hűvével szeretek. Vajon fel fogok-e, fel kellem-e ebrednem nekem is e kedves álomból?

Te talán meg tudnád mondani, ha sejténéd, kit szeretek.

Mondd meg igazán Édes, sejtéd-e, hogy csakugyan a ti Gyulátokat szeretem?

Nem azzal a gyermekkel szerettem, amelyet olyan bátran elmondtam ezelőtt mindenkinek, hanem mélységes igaz szerellemmel, melyről rajtad kívül senki nem tud.

S elmondjam-e, hogyan tudtam meg, hogy e mélységes szerelm testvérd iránt már régen él bennem, olyan régen, hogy immár e nélkül élni sem tudnék?

Igen! elmondom; hisz tulajdonképen ez hosszú levelem magya, amit most akarok elbeszélni.

Képzeld, ma dében ki állított be hozzánk? Zircy.

Papám is én is igen meg voltunk lepette. Miért jön ő hozzánk? Talán közevitőnek akar felhasználni, hogy veled békítsuk ki? De hiszen nekem nem kell közvevitő édesem. Te örömmel fogadod a hozzád vissza tért.

Olyan rosszul esett őt itt látnom s úgy féltem tőle. Vajon mit akarhat?

Nos, nagyon hamar megtudtam.

El kezdett beszélni először rólad édes, azután arról, hogy mennyire szeretted, mennyire hitte, hogy én szerettem; azután mi történt vele, hogy én hoztók mentem; az én magamisele, hogy át változtattam stb. stb.

Végig hallgattam, hidd el lelkem Irénem, hogy éreztem, mennyire bűnhődöm beszéde alatt netaláni helytelen magamviseletért.

Hidd el édesem, hogy keservesen megalakoltam, ha vétettem ellened.

Nohát, rövidesen elmondom, a vége az lett, hogy kezemet jött megkérni papámtól...

Elhiszed-e, hogy sirtam szűgyenemben e soha nem gondolt eszt miatt?!

Sirtam, keservesen sirtam. Annnyival is inkább, mert akkor éreztem, mikor Zircy érte meiól kezdett beszélni, hogy én mennyire szerettem Gyulát. Akkor éreztem, hogy szerettem őt mindig s nála nélkül nem leszek képes élni sem.

Sirtam, mert félek, hogy nem tudom megbocsátani, hogy — akaratlanul bár — oka voltam Zircy hűtlenségének s félek, hogy ez okból nem leszel olyan pártolóm Gyula előtt, mint e nélkül lettél volna.

Zircy — természetesen — indígnalodva utasította vissza papám, ki nagyon jól tudja s ismeri az egész dolgot — s én is eléggé meg mondtam, hogy mit tartok felőle.

De vajon ezzel jóvá tettem-e amit ellednet öntudatlanul vétkeztem?

Ij erről édes mielőbb, hogy tudjam, vajjon az én életem is örökre szerencsétlenné vána-e téve, vagy még remélhetek?

Mert a te rokonszenvem nélkül Gyula szerete sem lehet nekem olyan édes mint akkor, ha tudom, hogy boldogságnak Te is lelkeidből tudsz örövendeni.

Igy, most elmondtam mindent, ami nyomta a lelkeket. Ha meliónak tartasz rá, ötlej kedlede édes Irénkém, a ki téged lelke mélységével szeretlek.

Alice-od.



jet volí, melyen a püspök celebrált. Az egyházhívek közt nagy az öröm. Mindenki dies-erőleg emlegeti a kegyúr nemes alkotásosságát, ki jezsavá: »Facta, non verba«, a templom restaurálása tényével is bebizonyította. Délben a plébánián díszbe-dízt adott a püspök, m. lyen lelkes felkészön-tőkben üdvözölték a kegyurat s a püspököt. — Délután az ünnepség Arva-Vár-alján folytatódott hol elmésem rendezett és jól sikerült népiünnepség tartott. Este a város és vár kivilágítatott. Majd tűzijáték és ostromjáték rendeztetett. Az utcákon s a vár előtti tereken ezernyi ember hullám-zott és gyönyörködött a szép látványossá-gon. Mikor kigyuladtak a lámpák s meg-kezdődött az ostromjáték, melyet a felleg-várból J a n i k Károly intett minden szem a vár felé volt intéve. Majd elcsútt az utolsó fegyver és mozsarlövés is. Erre előtűnt a bengali tűz színjátéka s annak fényével az alsó-kubinyi magyar dalegyet énelékte hal-talmas lendülettel C s e r v e n k a Nándor vezetése mellett az alkalmi hymnus, me-lyet ifj. Kubinyi Miklós uradalmi jogúgyi igazgató szerzett.

Az ünnepség legmomentozusabb napja augusztus hó 3-ika volt. Ekko: tartott a megyeház nagyertermében az ünnepélyes közgyűlés, melynek folyamában az ünnepelt gróf arczépét leleplezték. Az ünnepély reggel 9 órákor kezdődött, amikor is a Zmes-kál Aladár, középponti főszólagbíró vezetése alatti küldöttséggel fia: Zichy Jenő gróf ki-sérletében megjelent az ünnepelt. A menet előtt Go tagu diszbanderium lovagolt, ezt követte az alsó-kubinyi és thurdossini tüzöl-tök hosszú sora. A város kezdeténél az elő-járáság nevében N o v á k Sámuel ev. főse-peres üdvözöl magyar és tót nyelven a gróft; a megyeház előtti díszkapunál, melyen e felirat díszlett: »A megye közl meggyed-századát szerzett érdemei elismeréséül. Szmracsányi György királyi tanácsos és alispán üdvözölté kelkesen, lenületesen, mire az ünnepelt a legbensőbb köszönetének adott kifejezést. 10 órákor festői szép menetben a r. k. templomba mentünk hol Császká György püspök mondott esendes misét, az alsó-kubinyi magyar dalegyesület pedig egyházi la-tin énekeket adott elő. 11 órákor tartott meg a rendkívüli közgyűlés a megyeház nagyertermében. Az ülést Szmracsányi György alispán nyitotta meg, kijelentve, hogy a rendkívüli közgyűlés a törvényhatósági köz-gyűlés határozatából s a nemes gróf érdemeinek méltánylására hivatott egy'ge. Indi-vonyozza, hogy az ünnepelt grófról s a főspánérról küldötték menjen. Varszely Máté kanonok előlekte alatt 5 tagú küldöttség hívta meg az ünnepeltet s a főspánt, kik amint bélepték a közgyűlési terembe, lelkes megmegejülő örömjaj fogadta őket. Most a főspán vette át az ülés vezetést és bemu-tatja a törvényhatósági közgyűlésnek idj. Zichy Edmund gróft, Ó Felsőge valóságos belső titkos tanácsosát s a nemesarvai ura-dalom feljathalmi főkörmányzóját. A mint a lelkes élnézés lecsillapult, fölemelkedett Szmracsányi György alispán és nemes pa-thossal, a szívézés és tisztelet benső hang-ján mondá el kitűnő ünnepi beszédét, melyet minden gondolatsoport végén folytonos élnézés kísért és szakított meg. Es mikor az arcz-képről lehullott a lepel, a lelkesedés tő-pontját érte el. Taps, tapsot követett. A ki-ki-törő élnézés, megszüntével az ünnepelt gróf emelt szót. megköszönve a kiváló meg-tiszteltetését s halásan emlékezve meg mind-aazon tővezőkörök kik őt feladatát megoldá-sában támogatták Reméli, hogy arczképe-nek szemlézése buzdítani fogja főkörmányzó székében utódait arra, hogy a megye körül szerzendő érdemek terén az általa tapasztalt ösvényen haladjanak. A jubiláló gróf után Szmracsányi Dárius főspán a maga s a kormány nevében üdvözölt az ünne-peltet s végre a közgyűlést feloszlatta.

Ezután következett a nagyszámú kül-döttségek tisztelgése, mely után 400 területi díszbe-dízt tartattak. Leikes és lendületes fel-készöntök tartattak. Az ünnepelt kezdette meg a felkészöntések sorát, éltetve a koronás uralkodót é a királyi családát. A második tőszot Császká püspök mondta az ün-nepelt grófról. Szmracsányi Dárius főspán idj. Zichy Edmund gróft, mint a köijóté-konyáság s a kulturális fejlődés áldozatkész jőszellemét s az árvegyei poltikai béke

és egyetértés lelkes apólját éltette. Kubinyi Árpád es. kir. kamarás és képviselő a megye nevében éltette az ünnepeltet Zichy Jenő gróf Császká György püspököt köszöntette fel; ugyanazt a r. k. hívek nevében Sclurina megyei fejezőj s; gomóri Szantiványi Jőzsef Szmracsányi Dárius főspánt és Szmracsányi György alispánt éltette. Porubszky Jenő törvényszéki elnök Zichy Jenő grófra mondott felkészöntőt. Tőszot mondattak még Divéky Gusztáv kir. közjegyző, Kubinyi Árpádra. Szmracsányi György alispán az árvai uradalmi tisztá karra s annak fejeére, Ifj. Kubinyi Miklós jogúgyi igazgatóra. Ifj. Kubinyi Miklós idj. Zichy Edmund grófra. Novák Sámuel ev. főseperes szintén az ünnepelt főkörmányzóra. Számos lelkes felkészöntök mondattak később is, Igy Kubinyi Gyula es. kir. kamarás és nyug. őrnagy, Dániel ura-dalmi titkárt, Lehotzky Miklós árva-zeiki el-nök a vendégekért éltették — Este a város fenyesen ki volt világítva. Fáklyásmenet is tartottat. A megyeház előtt Krevá Jőzsef a tüzöltök nevében magyarul, Zimányi Pál al-bíró a város nevében tőtul üdvözölte az ün-nepe tet, a helybeli magyar dalegyesület pe-dig szrenéddel adott, 3 népdalt adván elő szokott routinjával. A jubiláló gróf köszön-tette az alispán tolmácsolta.

Ezrel befjezetett a szép és megható ünnepélyes sora. Beszűletére vlik a megyé-nek s a székvárosnak, hogy impozánsága mellett minden ízében hazafas és nemzeti jellegű volt.

Excelsior! D Gy.

## KÜLÖNFÉLEK.

A Živena kiállítása. A tőt himzések kiállításáról lapunk f. é. 17. számában el-mondtuk nézeteinket; kifejtettük) akkor, mennyiben helyeseljük s mennyiben hisszük, hogy az ipar fejlesztésének szolgálatában áll. Nem akarunk tehát ismétlésekbe becsát-kozni s ennél fogva ez alkalommal tisztán arra szorítkozunk, hogy reporteri kötelessé-gűnknek eleget téve, a kiállítás megnyitá-sának mozgalmait ismertessük meg e lapok t. olvasóival. E hó 3-án délelőtt 1/2 9 órákor a Živena nőegylet tartotta rövid közgyűlé-sét, melyen a kiállítás rendezésével megbí-zott választmány számolt eddig kifejtett ténykedéséről. Ezután az egész közönség az ág. ev. templomba vonult, hol az öreg Hurbán tartotta a napi lapokban ismerte-tett ünnepi beszédét. A templomból a kö-zel fekvő Paulinyi házhoz hullámozott a 2—300 főre menő közönség, hol egy előre elkészített állvány előtt Pietor Ambrus — a Živena titkára — hosszú beszéd kíséretében megnyitotta jelentette ki a kiállítást. Pietor után Mudróň ügyvéd tartott beszédet, melyely a Vesin-féle képkiallítást nyitotta meg. Mindkettőt kelkesen megköszönték. Ez után a felnyitott termekbe tödult a közön-ség, szemügyre véve az ott kiállított tárgyakat, melyek 5 szobában s egy tágas fa-szobában vannak elhelyezve. A kiállítás — mint ilyen — igen sikerültnek mondható. Laikus néző ugyan igen hamar beleun a sok egyforma himz; nézőkébe, hanem egy jó kalauz vezetése mellett igen sok olyan látogató láthatunk ott, melyek becses példá-nyai a házi ipar századokkal ezelőtt létezett fejlettségének és azon kor ízlésének. Egy va-lóban szakértő látogatótól hallottuk azt a megjegyzést: »Igen, igen! vannak igazán becses, igazán értékes tárgyak. Csak az a baj, hogy ami ipartörténeti szempontból be-ces, — az nem tőt; ami megspicális tőt, — az nagyon közönséges!« A szakértőnek eme megjegyzése teljesen igazolja ama fel-fogásunkat, melynek a kiállítás első hírének hallatára lapunk 17. számában adtuk kife-jezést. A kiállítás mint az imént mondott, igen értékes; sőt tekintve a számos szép régi mintákat, himzés unikumokat mondhat-juk, hogy igen értékes is; de megfelelőbb lett volna e cím: felvidéki himzőpár ki-állítás, mint amelyely most bír. Közép vesznek a kiállításban Turóczmégány kívül Pozsony, Nyitra, Gómör, Árva, Liptó, Szepes, Bars, Nógrád, Békés, Komárom, Trenesén és Žo-lym megyék; továbbá Cseh- és Morva-szág és az olmuzei iparmúzeum. Legszebb s legértékesebb Szochányi főrendező tárgyat tartalmazó külön szoba, melyben valódi mű-beccsel bíró himzés minták s régiségek láthatók. — S ami az egészben leginkább

meglepő, az a bünalatos olesőtség amelyért egyes valóban gyönyörű minták eladók. Az országos iparművészeti múzeum számára is vásároltak eddig közel 15 darabot s egye-kek is tősb megrendelést tettek. Elv ni a tárgyakat — természetesen — csak a kiállit-as után lehet. Nagyon érdekes kiegészítő része a kiállításnak a Mudróň-házban látható Vesin képek tára. Legsikerültebb ké-pe a »Treneséni révnél« — a »Lokadalmi menet« — a »Gyors posta« címűek, to-vábbá az, mely egy erdőirtványban fit sze-degelő ideális szép leány kalandját tár-gyalja. A felvidék népviselete hűen van utánozva a képeken, — az alakok maguk azonban nagyon is idealisáltak. Mindegyik kiállítás belépi díja 30—50 kor. A feliratos katalógusok természetesen tisztán tőt — magyar nyelven is — írták. A feliratos katalógusok természetesen tisztán tőt — magyar nyelven is — írták. A feliratos katalógusok természetesen tisztán tőt — magyar nyelven is — írták.

Lencsés János dr., járárosorvos f. hó 10-án 30 napi fegyvergyakorlatra megy. Ez idő alatt Boross Béla dr. kórorvos fogja helyettesíteni.

Ballag már a vén diák. Sajátosság nép ez a vén diák. Elzölt mintegy 5—6 hételt, mikor a selmechányai akadémián a vizgá-latok kezdetük vették, olyan búsan fujta a vén és nem vén diák azt a bucsudált, hogy nemcsak a backfislék és a már nem back-fislé melcei népek szeméből csalt ki köny-nyeket, hanem a magunkféle komoly embe-eket is meghatódtalával. — s most mikor már igazán mennie kell és megy is, nem hangzik ajkáról dal, hanem rohanó léptek-kel jár index aláírati s az itthon és otthon emlékeinek izgalmaival gyötörtetve rohan tova. Mire e sorok megjelennek, egy vén diák sem lesz Selmecezen, csak egy-két fiatalabb, ki vagy elfeledte, vagy nem mer-te a papának megírni, hogy a kalendárium Selmecezn — is jelezte már az utolsó! Né-hány nap múlva ők is eltávoznak s két-hossz hónapát át egyik jellegétől lesz a város megősztvá.

Az Anna-bál Stubnyán. Az idei Anna-bál minden tekintetben sikerült Stubnyán. Már reggel sokan érkeztek távoli vidékekről s a parkban csak úgy hemsegett a bálozni készülő fiatalaság. Napközben ugyan lankasztólag hatott a nagy forróság, de amint besteledt, megkezdődött a tánc s mindinkább fokozódott a kedv. A mulatság éjfélutáni két óráig tartott a legkedvesebb hangulatban. Az első négyest 40—50 pár táncolta Ott voltak: Tomesányi Mórné, Akantisz Rezsőné, Szibelt Lászlóné, Rosza Jánosné, Sigmann Zsigmondné, Záborszky Adolfné, Mártonfy Mártóné (Kassa), Haas Ja'ab dr.-né, Lencsés János dr.-né, Vladár Imréné, Gallik Kálmáné, Keviczky Lajosné, Vesin Gusztávné, Klíno Vilmosné, Szporon Ernőné (Privigye). Polkusházyné, Szkieács Ignácné, Tomesányi Ilona (Budapest), Záborszky Ilona, Ruttkay Anna, Sigmann Mici (Bécs), Klemn Irma, Rótzter Etelka (Körmez), Szporon Tancsi (Privigye), Hegedűs Vilma, Borda Zsuzsáné, Haas Mártha és Berta, Marczovicz Paula, Bada Emilia, Velts Ilona, Pfleger Ida, Csepessányi Mariska, Badics Ilona, Jeszenszky Paula és Anna, Hohenrieder Lujza, Eber Eka, Ruttkay Mária és Stefánia, Stranzky nővérek, Köhr Ida, Jelnek Rezsina, Sonnenschein Kati, Popper nővérek, Strompf Laura stb.

Megrendítő eset történt ma egy hete Ruttkán a vasúti pályaudvaron, hol egy Chlebek János nevű vasútonvezető saját vizgázatlansága folytán a vonat kerekei alá került, mely mindkét lábát elvágta. A se-gény szerencsétlen fél nap szörnyű kínló-dás után halt meg. Sorsa annál megrendí-tőbb, mert épen másnap akarta esküvőjét tartani, hogy gyermekeinek s ezek anyjának — kívül évek óta közös háztartásban élt — jövendő sorsát biztosítsa. Kínjai közepette is ezek sorsán aggodott s látszott rajta, mennyire megnyuszlik, mikor a körülte állók a lelkesztő elhívatás hallos ágyához, hogy az esketési szertartást ott végezze el. Az esketést után felesége s gyermekeiktől kör-nyezve halt meg szegény jobb sorsa érde-mes ember. Orvosrendőri boncolása más-nap esközölletett.

Mozgalmas képet nyújtott T.-Szt. Márton főtvezője e héten; az a sok idegen, aki a kiállítás megnyitására érkezett, életét stur-górisággal elég letni valót adott. Csak úgy hullámozott a sokaság. Igaz ugyan, hogy nem érkeztek annyian, mint amennyit a vérmes remények vártak, mert a külön vonatok egymás után elmaradtak; hanem azért 300 főre bátran tehetjük az idegenek számát. Legjobban csalatkozott azonban azok, akik netalán azt képzelték, hogy az élnézés a hó végéig fog tartani, mert már tegnapielőtt s tegnap a messzebből érkezettek túlnyomó többsége elhúzott Mártonból. S ez első na-pok benyomásai után itlve, a kiállítás rend-ző nőegylet meg lehetős nagy deficite re-

het elkészülvén. Felgútlónöb volt a hullamzó sokaság között azokat az intelligens férfiakat s nőket látni, kik dísz tőt b a (d vo-cem; dísz magyar) vagy magukat, az egyes vidékek népviseletét illusztrálták. Persze, hogy az a szegény favágó, vagy földművelő tőt soha életében olyan finom halinál, olyan se-lymen himzést nem is látott, mint amelyiben a dísz tőtök öltözve voltak. Hanem az nem tesz semmit. A látványosság meg volt — s színtén kíváncj, hogy az illetők egyike se sajnálja majd meg azt a szép kis ösze-gesekét később, amelybe egy-egy ilyen dísz tőt ruha került.

Orvosrendőri boncolás e héten Zsám-bokréten is megkezdődött, hol egy Kapusztá Zsuzsannának név hajladott meg a mult hó 25-én elcsútt úszított gyermekét exhumál-ták, annak a kiderítéséül, hogy vajjon a csecsemő élő, vagy halt állapotban szűle-tett-e? A vizsgáló bíró Dr. Orosdy János és a kiküldött szakértők: Petríkovich és Kaufmann orvos doktorok a mult hó 31-én megjejt vizsgálat eredményekét megál-lapították, hogy a csecsemő élve született ugyan, de rögtön meghalt; hogy lélegezette az nem bizonyított be. Hogy a születés pillanatában beállt halál természetes, vagy erőszakos volt-e, annak kiderítése a törvény-szék feladata.

Touristák Selmechányán. Nincs az a nap, melyen egy-egy turista csoport ne látogatna meg e hegyes völgyes bányavidéket, e görbe-görbe országot és a szép fekvésű központját Selmechányát, hol aztán bányajáras, régi emlékek megnézése, a város; levélirta megátogatása képezik rendszeren a program pontjait. — Hogy az érdéklődő lyeten föltekete nem kis mértékben a Szinyasztaly érdeme, ez alig vonható kétségbe.

Elgázolta a vonat. F hó 5-én a Ruttká felől jövő gyorsvonat Klaudivy János mosó-éki posta szolgát a stubnyafürdő állomáson elgázolta. Az illető szolga a vonat megér-kezéséig a vonat tőlső oldalán aludt s csak a vonat dübörgésére ébredt fel. Ekkor hir-telen át akart futni a vonat előtt, de szerencsétlenül járt, mert elgázolta s a fején nagyobbn sérülést szenvedett. A szerencsét-len Boros Béla dr. vette keelés alá.

## A volapük.

... Beleíravda a nyelvtan magyará-zatába, kényelembe helyezkedem s minden komolyabb olvasmányt mellőzve a napi hí-rek olvasásába fogtam pihenül...

»Párisban egy művelő, világnyelvvel tesznek kísérletet, olvasám fél-magyar. Szép, csak had tegyék!«

Majd ismét: »Bécsben ingyenes tanfolyamokat rendeznek a volapük megnevelására és a felsőbb tanintézetekben az első három nap alatt ké-tőszázan írták be magukat.«

... Nincs más dolgok, mulatják ma-gukat mert az egész emberiségre egyetlen nyelvet disputálnai rá — ez estlenség. Valóságos időpazarlás!

Huszonhárom ev óta nyelvtanul, egy csomó francia és angol nyelvtanunk ma-gyarrá átdolgozták (ezek között a Toussaint-Langenscheidt féle remek francia nyelvtan é is, melyre a kiadó; Grimm Gusztáv ezreket költött, de a mely sem a tanórok sem a tanulók részéről nem részesül kelő figyelem-ből). Tehát én a gyakorlati nyelvtanító megvetésével fogadtam ez eszmét, mint a gyakorlattal homlokegyenest ellenkezőt.

»A francia Petit Journal ez a nyolcszáz ezer előzetlen bíró lap, felkarolta a volapük ügyet.«

... Hirlapi kacsá, mint anyá más!«

»A Príntempé párizi d'atkereskedés vezetője 180 segédjével együtt megtanulta a volapüköt és most a világ legelső keres-kezői házaának szantalan átjaján ott pompa-zik a any hetűkél volapükön.«

Az északamerikai nagykereskedők le-veleik homlokára odanyomatják: »volapükön.«

»Az osztrák kultuszminiszter megne-gedte a tanfolyamok tartását a volapük (világnyelv) tanulására.«

Már hatszázezer tanultak meg a volapüköt a föld minden részén.«

»Rudolf trónörökös megengedte, hogy Keleti Utazását a világrejlyvel lefordíthassák.« — Összegezve mindezeket a különféle adatokat elindítkedtem felettök és ime eszembe ötlék egy hirlapi cikket, melyet az 1813. Ja-pok egyikéből vágunk ki és hatalmasan széles keretbe foglalva felüggesztették Anglia legnagyobb szerző gégyarának fölőrdajába.

